

Bài toán và Ý tưởng

Trí tưởng tượng quan trọng hơn kiến thức

A. Einstein

Chỉnh trang đô thị - nên bắt đầu từ đâu?

Phạm Thế Châu

Sea Game 22 lần đầu tiên được tổ chức tại Việt Nam và được coi là thành công nhất trong lịch sử các kỳ Sea Game, thành công từ khâu tổ chức đến tinh thần *fairplay* trong thể thao. Sea Game 22 đã để lại ấn tượng tốt đẹp trong lòng người hâm mộ trong và ngoài nước. Trong bài viết này, tôi muốn nói tới việc chỉnh trang các địa điểm có đoàn thể thao đến thi đấu mà đặc biệt là Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh. Tại đây, người ta phủ những lớp nhựa mới trên những con đường, trồng thêm cây xanh, lắp thêm hệ thống chiếu sáng, sửa sang vỉa hè... Những việc làm đó có thể được coi là chỉnh trang đô thị nhưng nó không giấu được cái dáng vẻ thiếu văn minh và hiện đại ở các thành phố như Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh...

Nói đến chỉnh trang đô thị là nói đến cả một hệ thống công việc cần phải làm và nói đến một thành phố văn minh hiện đại cũng có cả mảng những tiêu chí. Ở đây tôi chỉ đề cập đến vấn đề kiến trúc nhà ở đô thị trên những con đường nội đô.

Nếu chúng ta có dịp quan sát thành phố từ trên máy bay, mọi người đều phải thừa nhận rằng: kiến trúc nhà ở trong thành phố ta rất ư lộn xộn, không có một nét đặc thù mang sắc thái dân tộc. Các ngôi nhà được xây dựng tùy tiện, cao thấp không theo một chuẩn mực nào. Còn nếu chúng ta đi dọc các con đường, ta sẽ thấy các căn nhà lồi lõm đan xen nhau một cách vô tư.

Phải thừa nhận rằng do hoàn cảnh của lịch sử, và do sự phát triển không tuân theo qui hoạch nên thành phố có bộ mặt đáng buồn như hôm nay. Tôi nghĩ chúng ta vẫn có thể phần nào sửa chữa các lộn xộn của các thế hệ trước để lại. Bằng cách nào? Thừa bắt đầu từ những dự án mở đường; làm mới hoặc mở rộng mà gọi tắt là từ những con đường mới mở.

Theo đà phát triển của đất nước, theo đà tăng dân số và các phương tiện giao thông, có rất nhiều tuyến đường được mở ra hoặc mở rộng trong các thành phố. Các con đường này sau khi được nâng cấp có thể nói tương đối đẹp, sạch, thoáng nhưng... không mới hoàn toàn. Tôi muốn nói khi người ta mở đường, người ta không hề tính tới qui hoạch kiến trúc mặt tiền các ngôi nhà ở hai bên đường. Chính vì thế tình trạng lộn xộn, xây dựng tùy theo ý thích lại được lặp lại một lần nữa, đôi khi lại xuất hiện những “sự cố” tệ hại hơn. Đơn cử tại Hà Nội, bên cạnh những con đường mới mở người ta thấy mọc lên những căn nhà “siêu mỏng”, “siêu” nguy hiểm, và ... hàng hà những cái “siêu” tệ hại khác về mặt kiến trúc. Ở thành phố Hồ Chí Minh tình hình cũng không có gì khả quan hơn, các ngôi nhà cứ “vô tư” so le một cách vô tội vạ.

Vậy tại sao không ban hành những qui định về kiến trúc của các nhà mặt tiền trong các dự án mở đường. Nghĩa là khi giải tỏa bồi thường, chính quyền cũng đồng thời công bố các hình mẫu mà

theo đó các căn nhà phải xây theo đúng như thế và nếu lý tưởng hơn, thì chính quyền có thể qui định tuyến đường đã định, các hộ chỉ được phép xây dựng mấy tầng là đủ. Nếu được như thế, suốt chiều dài của con đường ta sẽ thấy một kiến trúc thẩm mỹ và trật tự.

Có thể nói những qui định trên sẽ giúp chúng ta thu được rất nhiều điều thiết thực. Chẳng hạn khi người dân muốn sửa nhà, họ chỉ cần tuân theo các tiêu chí an toàn, còn tiêu chí về mặt kiến trúc họ chỉ cần làm sao giống khu phố đã làm. Điều này sẽ dễ dàng cho việc cấp giấy phép xây dựng; Những dãy phố

có kiến trúc đồng nhất sẽ gây ra hiệu ứng tốt đối với các khu vực khác, đồng thời ý thức chấp hành các qui hoạch của nhà nước được tăng lên và lan rộng. Đặc biệt trên cơ sở đó ta sẽ tiến hành quản lý các bảng quảng cáo sao cho phù hợp. Hiện nay, tình trạng này cũng “bất nháo” không kém gì tình trạng mặt tiền nhà ở đô thị và sẽ được khắc phục nếu các giải pháp trên được thực thi đồng bộ. Đó là chưa kể đến những lợi ích trong việc dễ dàng chọn lựa trồng cây gì, kích cỡ ra sao trên những con phố mới được chỉnh trang.

Với cách làm như thế, hết con đường này mở đến con đường khác theo đó ta cũng sẽ liên tiếp có những khu phố mới văn minh hiện đại. Đây là điều cần phải xem xét nếu không trong tương lai gần, những con đường mới mở: đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa sẽ được mở rộng vào năm 2004 – con đường “ăn nói” của thành phố rồi đầu cũng vào đấy, hay như đại lộ Nam Sài Gòn chạy qua một vùng dân cư văn minh, được qui hoạch tốt lại cứ “nét cũ ta về” thì đáng buồn biết bao và như thế mục tiêu văn minh hiện đại của một thành phố mang tên Bác, từng được mệnh danh là “Hòn ngọc Viễn Đông” rồi sẽ vẫn còn mãi xa vời trong tầm tay chúng ta.

Bài toán kỳ này

Coi đội tuyển bóng đá nữ Việt nam đá với đội tuyển bóng đá nữ Thái Lan, má tôi nói: “Bóng đá nữ Việt nam coi bộ làm ăn được... mà sao tụi nhỏ giống con trai quá trời!”. Tôi trả lời: “Tại mấy em mặc đồ cầu thủ nên má thấy vậy thôi”.

Nói vậy nhưng khi nhìn lại, tôi chợt nghĩ má tôi “khó quá”! Này nhé, Ngọc Mai với mái tóc cắt tét đờ mi và đôi bông tai màu trắng rất điệu, rồi hậu vệ Hồng Phúc cột tóc đuôi gà trông cũng nhí nhảnh nhưng quả thật bộ đồ thi đấu của các em lùm xùm quá, thiếu một chút nữ tính.

Sao phải mặc như vậy nhỉ, có phải do yêu cầu của bóng đá hay vì lý do nào khác?... Cũng chạy, cũng nhảy nhưng tôi thấy trang phục của các vận động viên nữ ở môn điền kinh nhìn thật nữ tính, lãng mạn và khỏe khoắn hơn. Tại sao không có một bộ đồ cho các tuyển thủ nữ bóng đá thật nữ tính nhỉ? Các bạn học viên của TSK có đủ sức giải quyết vấn đề này không?

Anh Thư